

24.05.2023

Viite: Selvityspyyntö hallitusneuvotteluiden tueksi / Jaosto 2.1

Mikä olisi Helsingin pelastajakoulutuksen vuosittaisen 15 hengen vuosikurssin toteuttamisen kustannus?

Pelastuslain (379/2011) 55 §:n 1 momentin mukaan valtio huolehtii pelastustoimen ammatillisesta koulutuksesta ja muusta pelastustoimeen liittyvästä koulutuksesta siten kuin Pelastusopistosta annetussa laissa (607/2006) säädetään. Sääntelyn tarkoituksena on huolehtia riittävästä ammattikoulutetusta pelastustoimen henkilöstöstä koko maan osalta.

Syksyllä 2019 sisäministeriössä tehtiin päätös Helsingin pelastuskoulun määräaikaisesta toimiluvasta, joka on osaltaan lisännyt valtakunnallisesti pelastajakoulutusmääriä ja vastannut osittain jo pitkään jatkuneeseen pelastajatarpeeseen. Toimilupa uudistettiin toistaiseksi voimassa olevana sisäministeriön päätöksellä 3.11.2021.

Sisäministeriön pelastuslain 55 § 2 momentin nojalla antama hyväksyntä on salliva, se ei velvoita hyvinvointialuetta järjestämään koulutusta eikä näin ollen ilman eri päätöstä merkitse valtiolle velvollisuutta korvata koulutuksen kustannuksia. Hallinnollisella päätöksellä tehty salliva hyväksyntä ei myöskään laajenna hyvinvointialueen järjestämisvastuuta pelastustoimen ammatilliseen peruskoulutukseen. Tämän perusteella hyvinvointialueen rahoituslain nojalla ei voida rahoittaa hyvinvointialueen toimesta tapahtuvaa pelastustoimen ammatillista peruskoulutusta.

Pelastustoimen ammatillinen peruskoulutus kuuluu valtion tehtäviin. Helsingin pelastuskoulu koskeva rahoitus tulee ohjata Pelastusopistolle ja Helsingissä toteutettavan koulutuksen tulee olla osa Pelastusopiston koulutustoimintaa. Lisäämällä pelastajakoulutuksen määrää Pelastusopiston järjestämässä koulutuksessa voidaan varmistaa, että ammatillisen pätevyyden saaneita pelastajia on tarpeisiin nähden valtakunnallisesti riittävästi ja että pelastustoimen palveluiden yhdenvertainen saatavuus ja laatu koko maassa tulee turvattua.

Koulutuksen järjestäminen Pelastusopistolla on taloudellisempaa sekä helpompaa toteuttaa mm. opiston opetushenkilöstön sekä koulutuksessa tarvittavien tilojen vuoksi. Opetushenkilöstöstä lähes kaikki ovat suorittaneet opettajien pedagogisen koulutuksen. Alueellisten kurssien järjestäminen aiheuttaa lisäkustannuksia mm. kalusto- ja laitehankinnoista sekä toimitila- ja opiskelija-asuntojen vuokrista. Myös matkustusmenot Kuopion harjoitusalueelle aiheuttavat menoja, jotka eivät synny, jos opetus järjestetään Kuopiossa.

Koulutuksessa käytettäviä simulaatio- ym. tiloja ei ole tarkoituksenmukaista rakentaa muualle, koska ne ovat jo olemassa Pelastusopistolla. Pelastusopiston harjoitusalue tarjoaa kaikkein monipuolisemmat harjoitusmahdollisuudet. Pelastusopistolla koulutuksessa toteutetaan myös yhteisiä harjoituksia hätäkeskuspäivystäjä-, alipäällystö- ja päällystöopiskelijoiden kanssa, mikä ei ole mahdollista alueellisilla kursseilla, joita on järjestetty lähinnä täyttämään alueellisesti kohdentunutta pelastajapulaa.

Sisäministeriö ei ole saanut Helsingin kaupungilta tietoa Pelastuskoulun kustannuksista, mutta arvioinnin pohjana voidaan käyttää alan valtakunnallisen oppilaitoksen, Pelastusopiston vuoden 2022 pelastajakoulutuksen opiskelijakohtaista vuosikustannusta, joka oli noin 28 000 euroa/opiskelija.

Helsingin pelastuskoulu on ilmoittanut 15.2.2022 sisäministeriölle, että pelastajakurssien vuosittainen vahvuus on 15-18 opiskelijaa. Alipäälystökoulutusta järjestetään tarpeen mukaan.

Helsingin pelastajakoulutuksen vuosittaisen 15 hengen vuosikurssin toteuttamisen kustannus on tämän arvion pohjalta kokoluokkaa 420 000 euroa.

Kustannusten osalta on huomattava, että niihin vaikuttavat osaltaan esim. se, hyödynnetäänkö koulutuksen järjestämiseen jo olemassa olevia organisaatioita ja jo olemassa olevia tiloja. Uusien tilojen hankkiminen ja varustelu olisi todennäköisesti kalliimpaa ja lisäisi kustannuksia kuin jo olemassa olevien hyödyntäminen.

Lisätiedot:

Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka, SM

Pelastusylitarkastaja Mirva Kahlos, SM